

# Telegraful Român

Organ național-bisericesc

## Abonamentul:

Un an 80 Lei. — Șase luni 40 Lei.  
Trei luni 20 Lei.

Ziarul apare Marția și Vinerea

## Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

## Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

## In ziua sfinților trei ierarhi

Dela prima predică rostită de apostolul Petru în biserica din Ierusalim, prin care s'a întemeiat prima comunitate religioasă, și până astăzi, biserica creștină în dezvoltarea ei a dat peste uriașe piedeci și a trebuit să poarte crâncene lupte. Dar, din toate acestea a ieșit învingătoare, fiind azi fapt constatat, că nu este luptă, pe care biserica să nu o fi avut și să nu o fi învins.

Iar rezultatul acestor lupte ne dă o eclatantă dovadă despre instituțiunea divină a ei, arătându-se totodată mâna providenței, care a îngrijit, ca în timpuri critice să-i trimită astfel de slujitori, cari să conducă naia, cea aruncată de vânturi, la limanul dorit.

Prin timpuri grele a trecut biserica creștinească. Dar a timpurilor grele dată și chemare este, să nască și să crească oameni, cari să delătore greutățile și necazurile, și să dea o nouă direcțiune, un nou impuls, spre un spornic rezultat.

Intre astfel de bărbați, înzestrați cu virtuți extraordinare, cari și-au jertfit viața lor pentru înaintarea și prosperarea bisericii Domnului, sânt și sfinții trei ierarhi pe cari îi prăznuim, și cari ne sânt o *făclie aprinsă*, care ne luminează și ne conduce în mersul nostru spre înaintare și perfecțiune în spirit creștinesc.

Dacă o luptă este viața omenească, apoi viața celor trei mari dascăli ai bise-

ricii noastre este un model de luptă, un model de sântenie, un model de viață adevărat creștinească.

A luptat sântul *Gregoriu* viața sa întreagă pentru *credința* cea adevărată și plin de bucurie pentru ea și-a dat sufletul. El zise odată către episcopii, cari l-au ales episcop al Constantinopolei:

«Uniți-vă și dați-vă mâna frățeste: eu însă spre a scăpa corabia cea sântă sau biserica lui Dumnezeu, voiesc să devin al doilea Ion». Se va afla un pește mare care mă va înghiți! Pentru-că cu un lucru mai sânt dator, cu moartea mea — și aceasta fie a lui Dumnezeu». Și apoi luându-și rămas bun zicând: «Rămâi sănătoasă biserica mea, care ai ridicat credința noastră cea atât de urgisită oarecând! Rămâi cu bine scaun episcopesc, tu scaun invidiat și periculos și voi preoților onorați prin umilinta și etatea voastră! Rămâi cu bine tu oraș mare și iubitor de Hristos. Rămâi fericit, tu răsărite și apuse, pentru care și de care am fost prigonit».

Pentru lupta purtată de dânsul contra ereticilor întru apărarea și păzirea neschimbată a credinței ortodoxe formulată la sinodul prim ecumenic dela Nicea, și pentru scrierile sale cari se disting prin sublimitatea ideilor și prin frumusețea formei, și pentru explicarea înaltă și profundată a doctrinei despre misterul trinității, și dumn-zeitatea Mântuitorului Iesus Hristos, i s'a dat numele onorific de *Teologul*.

Bogat în *speranță* ne apare sântul *Ioan*: «Hristos ne-a promis, zice dânsul bunuri mult mai mari decât acelea ce le avurăm înainte de păcat. Lupta s'a terminat și triumful este al nostru. Privește numai la sânta euharistie și vei zice: prin trupul acesta nu sânt pulbere și cenușă, nu mai mult sclav ci liber; prin aceasta sperez eu viața de veci, viața îngerilor și petrecerea cu Hristos!»

Această speranță i-a fost ultima lui mângâiere, iar murind în exil la anul 407 rosti cuvintele: «*Mulțămesc lui Dumnezeu pentru toate*».

Amvonul bisericilor din Antiohia și Constantinopol prin strălucitele și neîntrecutele sale predici a căpătat viață, iar biserica i-a dat numele de *Gură de aur*.

Ideal de *iubire* creștinească a fost *Vasile*. «Dacă citesc la apostolul Pavel, zice sântul Vasile, că iubirea nici când nu scade, atunci mă mir cum se îngrijesc oamenii așa de tare de lucruri trecătoare, și le iubesc așa de mult, pe când de cele vecinice, de iubire nici nu gândesc! Lărgești și înălțați sufletele voastre, iar nu casele voastre, zice el celor bogăți. Iată cum se îmbulzesc săracii cu mulțimea la ușile voastre, și se roagă cu durere pentru mi'ostenie; iar voi, voi le răspundeți cu asprime, că nu sunteți în stare a-i mulțumi pe toți. Eu însă caut numai la mâinile voastre și văd, că ați mințit. Diamantul care strălucește pe degetul tău este, deși mut, un martor în contra ta».

Pentru această iubire manifestată de Vasile în întreaga sa viață, și pentru co-

## FOIȘOARA

### O zi de împărțeală

— Amintiri —

Era al treilea an de război, când sosiră și la noi, pe la Vidra de sus, *împărțelile* oficiale de făină, petrolu, zahăr etc. Notariatul deveni deodată centru-magazin. Femei sărace din 3 comune cu peste 10.000 locuitori începură a călători, cu desagii în spate, din depărtări de câte 15—20 kilometri la dl «notarăș», după kilogramele de făină fixate. Se publicară «*zile de făină*», și drumurile se umplură de sărăcime călătoare.

Prea adese însă împărțeala dela centru se sfârșea cu lacrimi și blăstămuri, pentru-că nu ținea seamă de sistem și echitate. Astfel, și mai cu sminteală și mai cu propteală, căpătau făină cei mai tărișori; ear cei într'adevăr lipsiți de pâne și de... proptele, de cele mai multe ori aduceau desagii goi de făină, și ochii plini de lacrimi. O astfel de zi de făină fu cea din X.

Se prevedea o zi mare, căci toate trei comunele au fost vestite să-și trimeată săracii după făină.

Pe la 8 ore dimineața mulțime de femei sărmene își așteptau rândul în fața magazinului-central.

Magazinul era clădit din vremile de pace cu intenția de a sprijini învârtelile unei bănci ungurești.

Nu este clădire mare, e mic magazin bine încheiat. Cu ușile largi, cu ferestrelle luminoase, este chiar simpatic ca exterior. Ca interior e aranjat după cerințele vremii. Sticle maximale, cumpene, butoaie, saci, tot felul de măsurii mari și mici, în mijlocul cărora stă ca o bunică între nepoței *lada cea mare*, unde se mestecă făinele și prețurile înainte de a intra în sacii săracilor fericiți cari pot străbate până acolo.

În dreapta magazinului se ridică casele nouă cu etaj ale notarului.

Micul magazin răsărit la stânga lor parcă vrea să-ți spună că el este copilul caselor mărețe din dreapta. În fața lor trece drumul de țară, între ele se desface o curte largă, ambele

terenuri potrivite să poata încăpea mulțimea celor ce vin la împărțeală. —

Distribuirea începe la ora 9. Abia durează scurtă vreme, și din lăuntru vine înștiințarea că «s'a gătat făina», alta nu mai este.

S'a gătat făina! Și vorba trece ca un ecou dureros dela femeie la femeie.

Pădurea de capete începe a se clătina ca pornită de o adiere. Adierea creștea făcând loc unui murmur nelămurit la început, apoi deslușit, — pe urmă freamătul începu să vorbească., Și vorbea de cei 20 de porci, cari făceau în cotețe unsoare din bucatele săracilor, vorbea de sutele de galițe, care culegeau prin curte grăunțele lor. Vorbea de grămezile de ouă ce le strângea petrolul satelor, și de zahărul ce se topea făcându-se unt... Freamătul pornit în pădurea de femei mai striga apoi, că au mai rămas în magazin saci destui, plini cu «rezervă», și dacă azi nu-i făină pentru desagii goi, este mâne pentru cine va veni «de acasă» cu ei plini și va trece și va intra prin bucătărie la — magazin. Și mai șoptea freamătul că sub magazin se află pivniță tăinuită, betonată, plină



losala activitate pastorală dezvoltată de el pe terenul pastoral, a fost înzestrat cu numele de mare.

Biserica în sfântul Vasile cel mare ne arată un model și tip de viață și disciplină creștinească.

Măhnit de neînțelegerile pe cari le-a văzut între oameni, — neînțelegeri de cari durere și astăzi sunt destule — în cartea primă pe care o a scris, zice cu durere, că motivul tuturor neînțelegerilor provine din vanitatea oamenilor, cari «mai bucurosi cred combinațiilor și ideilor lor, decât voinții și legii Domnului».

Ivindu-se în secolul al XI dispută asupra întrebării, la care anume din acești trei mari dascăli ai bisericii se cuvine în tăietate, biserica a introdus la anul 1084 o nouă sărbătoare, sărbătoarea sfinților trei ierarhi, cu scopul, ca prăznuindu-se deodată amintirea lor să se arate prin aceasta, că biserica pe toți trei îi ține egal de mari și îi știmizează deopotrivă.

Urmând și noi preoțimea de astăzi exemplul marilor dascăli ai bisericii și adăpându-ne zilnic din bogăția cea nescată a evangheliei Domnului, vom putea tot cu mai mult succes satisface tuturor îndatoririlor ce se așteaptă dela noi.

Dr. G. Proca.

**Salarele preoților.** După cum sântem informați, se va regula în cel mai apropiat timp spre mulțămirea preoțimii, în modul următor:

Preoții cu calificățiune superioară vor primi 400 Lei salar de bază; apoi gradații după toți anii de serviciu, astfel un preot cu 20 de ani de serviciu va avea pe lângă salarul de bază încă 400 de Lei gradații, cari fac parte integrantă din salar. Unde nu există casă parohială, va avea 15% bani de chirie după salar și gradații, deci în cazul de față, — la 20 de ani de serviciu 120 Lei lunar; la aceste sume se mai adaugă indemnizația de scumpete în sumă de 400 Lei lunar; laolaltă deci 400 salar de bază + 400 gradații + 120 chirie + 400 indemnizație de scumpete — total 1320 retribuție lunară. Iar acolo unde nu există porție canonică, vor primi încă 25% după salarul de bază, deci 100 Lei lunar. Din totalul retribuțiilor se va detrage venitul curat stabilit de fasonare de pe vremuri.

## Conferența protopresbiterilor din arhidieceză

Conferența protopresbiterilor și administratorilor protopresbiterali din arhidieceză este convocată la Sibiu din partea I. P. S. Sale arhiepiscopului și mitropolitului nostru Nicolae pe ziua de Joi 4/17 Februar 1921, având a se trata chestiuni actuale de importanță deosebită.

## Credința la indoială?

Nu odată auzi, în toiu înflăcăratelor discuții, vorbindu-se despre cea mai înaltă problemă a filozofiei, despre existența dumnezeirii. Această discuție adeseori însemnează oarecare indoială în credința veche creștină.

Crâncenul război care a învălășit în hora focului pe cei buni și pe cei răi, pe credincioși și necredincioși, a făcut ca după ce în momentele desperării, în față cu moartea, omul și-a găsit mângăerea în chemarea ajutorului lui Dumnezeu, astăzi să se ridice de sub ruinele dezastrului marele pericol al omenirii: *indoială în credință*.

Oamenii tari în credință, ajungând în contact cu cei slabi în credință, și-au însușit obiceiuri și porniri străine de ideile creștinismului.

Foamea și goliciunea, primejdiile și ispitele li-au întunecat mintea și i-au făcut să se lapede de unul din ideile vieții: de religie.

Înapoierea lor, cu asemenea gândiri, în mijlocul celor rămași acasă a produs în multe suflete pioase nu puțină rătăcire.

Microbilor le place întunerecul, — nu e mirare deci, dacă în întunecata Rusie bolșevică s'a prins cu atâta coeziune negura pornirilor rele.

Și nu e mirare, dacă elemente moralecește decăzute, indoelnice în credință, unite cu elementele de suferință ale mizeriei și desnădejdei, se ridică astăzi pe ici pe colo în contra celui mai puternic scut al lor, în contra religiei. Aceasta o fac mai mult inconștient, conduși de furia răzbunării și de dorul răsturnării ordinii sociale.

Când slăbește credința, și când crește nedreptățile și mizeriile, se adună destul material pentru explozie. Urmările exploziei le vedem astăzi în Rusia, unde turbările se datoresc mai ales lipsei de credință, căci «*înima zăcând moartă ochiul nu mai poate să vadă*», și atunci cele mai înalte idealuri se stâng repede din inimile omenești.

Astăzi cetățeanul din atâtea state, învăluit în haina minciunii de tot felul, respinge adevărul, îi place șovăirea între Dumnezeu și diavol, ca să slujească deodată la doi stăpâni.

Trăim epoca refacerii, dar înconjurați de valurile ispitelor, mulți îmbracă vestmântul necredinții și pășesc mândri ca și când ar fi îmbrăcați într-o scumpă mantie și nu în stofă zdrențuită.

«Ce să facem sa dășagii goi?»

«Legeți-i acasă sus la grindă și puneți copiii să lingă făina de pe ei» răspunse omul dăr...

«Dacă-i așa, să știi că nu ne ducem de aici acasă fără făină!»

— De nu mergeți acasă, duceți-vă la dracu... sbieră mănios slujbașul și plecă spre cancelarie.

Din ceata femeilor se desprinse una, se apropie de dânsul rugându-l plângând:

«Dle, am acasă 7 copii, bărbatul mi-i la front, pâne n'a rămas acasă pe masă, fără pâne n'am ce căuta acasă».

— «Dar nu v'am spus să vă cărați de aici!» răcni el și mâna lui noduroasă prinse capul femeii, și cealaltă mână se ridică să lovească.

Păharul era plin. Vulcanul clocotea de amărăciunile strănse în el.

O femeie se aplecă în drum, ridică o peatră; — altele, — sutele, — făcură acelaș lucru, și într-o clipeală oastea celor flămânzi și batjocoriți era înarmată.

Petrile începură a sbura spre omul legii. El, în fața neașteptatului atac, se retrase în cancelarie. Petrile apucară direcțiunea fugarului și

Cum să se pună capăt acestor rătăcirii?

Căci dacă procesul descompunerii ar continua, societatea se va adânci fără scăpare în primejdia ipocriziei, care dă naștere și mai departe minciunilor și tuturor grozăviilor.

Înainte de-a vorbi de lecuirea relelor, trebuie înlăturate cauzele lor. Rătăciții în credință, întorși la turmă, prin glasul păstorului au să se încredințeze că viața nu este înșelăciune întâmplător plăsmuită ci este mare adevăr pe care îl datorim dumnezeescului Mântuitor.

Ear sarcina de a propovădui acest adevăr cade și în împrejurările nouă actuale pe umerii celor doi apostoli ai satului: În conferențe și predici preotul și învățătorul nu vor putea lăsa de la împlinirea datoriei de a da piept năvălirilor de idei păgubitoare neamului și bisericii.

Crucea trebuie să iasă biruitoare.

V. Costin.

## Citind ziare

**Românul** aradan, care este, dacă nu ne înșelăm, organ al partidului național, stăruiește pentru alcătuirea unui cabinet tare și armonic, zicând următoarele:

Dacă partidul național s'ar arăta gata să înceteze activitatea desfășurată alături de țărăniști, căutând modalitatea conlucrării cu liberalii și cu naționaliștii bucovineni și basarabeni, s'ar putea realiza un cabinet tare și armonic alcătuit, conform situației actuale și nevoilor naționale.

**Românul** din America:

Un fabricant, de două ori milionar, are doi fii. Amândoi au fost dați la școale. Unul, cel mai bătrân, a ieșit acum un an din universitate. Imediat a fost angajat în fabrica tatălui său cu 16 dolari la săptămână la Shipping Clerk, poate cea din urmă poziție pe care un tinăr ar dori să o ocupe în orice întreprindere. A muncit alături cu ceilalți și a fost avansat, nu de favoare, ci numai atunci când a putut să facă raport amănunțit despre ceace a învățat ca slujbaș în despărțământul acela al fabricii. Tinărul n'a cerut să i se facă nici un favor. Nu a apelat la bunăvoința tatălui său nici când. Avansat șef de despărțământ, a muncit cu stăruință, îmbunătățind pe cât a fost cu puțință mersul lucrului. A fost după un timp luat între directori. A muncit 12 ore pe zi, patru ore mai mult decât alții, cari aveau aceeași slujbă în alte departamente. A înaintat, conform cunoștințelor sale, până la viceprezidenția companiei și apoi, la cererea directorilor, a fost ales președinte în locul tatălui său, care s'a retras. — Celalalt fiu, la eșirea din universitate s'a angajat ca lucrător de rând într-o fabrică străină. A urmat aceeaș cale, dela cea din urmă slujbă, până la postul de cassier al unei întreprinderi uriașe.

Aceasta este povestea a doi copii de milionar, cari, având milioanele tatălui lor, ar fi putut trăi toată viața în tihnă. Mă cuget la ti-

cu saci de făină și alte articole trimise pentru distribuire.

Și murmurul tot mai mare se făcea. În fața magazinului luă formă un vulcan, un mic vulcan care aduna și se umplea mereu cu durerile, necazurile, lacrimile sărmanelor femei.

Ușa magazinului se deschide și deodată tumultul înceată. Notarul iese afară, cu protocolul și socotelile încheiate, o cheie se aude învârtindu-se și ușa magazinului, și cu ea nădejdea celor cari mai nădăduiau, se încuie brusc. Din oastea necăjită de femei, din liniștea clipei, se desface un glas. O femeie cu ochii plânși întreabă: «N'avem acasă pâne, domnule, ce să facem cu copiii?» — «Spânzurați-i și îi puneți în pod la fum», răspunse răstit slujbașul.

Pădurea de capete începu a se clătina și freamătul porni mai respicat aruncând vorbe, întrebări... «De aceea ne-ai chemat aici să ne înveți cum să ne spânzurăm copiii?... Bărbații se luptă și mor la front... Ne porți «dea'n bolunda», cu desăgii 'n spate pe drumuri... zile întregi... *Nu ne ducem cu dășagii goi de aici!*...»

Și sute de mâni ridicară sute de dasagi în sus și cu ei odată se ridică întrebarea:

ferestrele cancelariei răsunară ascuțt, strigau parcă și ele 'n lume durerea sărmanilor flămânzi...

În vreme ce furtuna se descărca, telefonul din cancelarie bătea alarmă și cerea ajutor.

Apărură jandarmii împănati, și astfel capul slujbașului unguresc fu mântuit, — numai ferestrele cancelariei vorbeau despre furtuna trecută...

Am auzit noaptea glasul femeilor întorcându-se dela împărțeală, cu jandarmii strigând și mânându-le dindărăt. Era noaptea târziu și cum trecea această oaste de femei chinuite pe lângă casa noastră în sus pe drumul suferințelor plângând și blăstămând, n'am mai putut odihni.

Un fior m'a sculat, mi-a pus psaltirea în mâni, m'a plecat în genunchi. Cu glas emoționat, am început a ceti respicat: «Scoală-te, Doamne, Dumnezeul meu, nu uita pe săracii tăi până în sfârșit» (ps. 7, 32). «Înalță-te cela ce judeci pământul, înalță-te «părintele celor săraci, judecătorul văduvelor» (ps. 67, 5) «că pe văduva și săracul l-au omorât» (ps. 93, 7).



neri dela noi, cari sânt deprinși să urască munca serioasă, cari studiază nu pentru a fi pregătiți să ia răspunderi mari, ci pentru a putea să trăiască fără să muncească. Ce deosebire între felul de a fi al americanului, și între al românului de acasă!

Predici, în bisericile din București, luminează credincioșii prin explicarea formelor rituale și prin povești bine alese pentru îndrumarea sufletească a ascultătorilor:

Auzisem de curând, scrie dl C. N. Păvulescu în N. R., că sânt în București câțiva preoți cari vorbesc serbătoarea în biserică și m'am dus la biserica «Cuibul-cu-barză». Cădere mică, totuși, în Dumineca asta, întâia după «Anul Nou», pe o vreme urâtă, ea e plină de ascultători. Unui glas blajin din altar îi răspunde corul. Cântările și cuvintele preotului sânt de o blândețe, care pătrunde până în cele mai depărtate colțuri. Înainte de a se fi terminat slujbă, preotul al cărui nume nu l'știu încă, iese din altar și începe să vorbească, tot atât de blajin și pătrunzător, și cu pilde neașteptate. Face o comparație de felul cum se pregătește regelui calea, curățindu-i-o și așternându-i-o cu nisip, și împodobindu-i-o pe laturi cu steaguri, atunci când merge la parlament sau la vre-o paradă. Prorocii Ioan Botezătorul, Isaiia au făcut la fel pentru Isus Hristos; dar, pe când cei de astăzi se îngrijesc de lucrurile *exterioare*, ale primirii, ceilalți s'au îngrijit de *cele dinăuntru*, sufletești, pregătind inimile, — ceea ce este nemăsurat mai greu.

Cu astfel de comparații actuale, cu arătarea în câteva trăsături caracteristice a figurii lui Ioan Botezătorul, care a și apărut parca acolo în biserică, evocare vioaie, cu o vorbire liniștită, dar stăruitoare, preotul nostru a luminat tot ceea ce în alte biserici, rămâne formă întunecată, nelămurită pentru o lume care nu mai poate rămânea într'un misticism neînțeles. Predicatorul a făcut să ne coboare în biserică lui pe însuși Isus Hristos, când voinde să arate că e mai ușor să credem într'insul noi cei de astăzi, L-a arătat cu o înfățișare simplă, inconjurat totuși de atâtea intrigi și ponegriuri ale vrășmașilor săi. Pe credincioșii amorțiți i-a asemuit cu funcționarul dela Căile ferate, care a așpit la postul său, ear când s'a deșteptat era târziu, căci trenul se prăbușise, și a răspuns nebun frângându-și mâinile și mărturisindu și în momentele limpezi că nu voise să se întâmple așa, dar că a luat în seamă prea târziu învățăturile pe care le primise. Predica s'a terminat luminând tot restul slujbii religioase și fețele ascultătorilor, și producând îndemnuri bune chiar în suflete care altfel sânt mai greu de mișcat.

Azi, pe locul unde s'a descărcat durerea sermanelor femei, o ruină de petri spune că a fost cândva locuință, casă de om. Străinii trecători în sus, spre casa Iancului, vorbesc că ar fi fost acolo o fabrică de ... oțet, alții clatină din cap vorbind cu îngrijorare de «curentul bolșevic», care a pătruns la munte.

Pentru noi, cari cunoaștem împrejurările, ruinele nu-s altceva decât judecata Domnului, o judecată în care și «o zi de fărîna» s'a avut partea sa.

Pivnița tăinuită, betonată, a fost aflată plină de saci cu făină, de haine venite pentru orfani, de saci cu opinci, butoaie pline, și alte articole.

Pentru noi ruinele vestesc puterea și mărirea lui Dumnezeu, căci era o vreme când pe toate drumurile plângeau și blăstămau săracii. Dar psalmistul ne îmbărbăta spunându-ne «și încă puțin — numai puțin — și nu va fi păcătosul, vei căuta locul lui și nu-l vei afla» (ps. 36, 10).

Blăstămurile săracilor nu puteau rămânea pe drumuri. Ele strigau pedeapsă. — Și a venit pedeapsa, căci scris este «rugăciunea celui ce blăstămă întru amărăciunea sufletului său, o va auzi Cel ce l-a făcut pe el» (Sirah 4, 6).

Iosif Trifa.

## Din Ungaria

Intr'o întrunire agitată ținută în 5 l. c. partidul guvernamental unguresc a votat, cu 62 voturi în contra a 58, o moțiune prin care se declară *desființată sancțiunea pragmatică* și se adoptă principiul alegerii libere a regelui în Ungaria.

Membrii prezenți ai guvernului, afară de ministrul agriculturii, Ștefan Szabo, au votat în contra acestei moțiuni.

Contele Apponyi însă a susținut astăzi, în adunarea națională, că nu s'ar putea nici măcar vorbi d'a se alege un suveran atâtea vreme, cât trăește regele care purta coroana ungurească. A declarat că, aflându-se acuma de curând, în Elveția, își considerase ca o datorie morală și patriotică să se ducă la Prangis, să prezinte omagiile sale regelui încoronat al Ungariei.

Discursul lui Apponyi a fost aclamat de adunare, afară de membrii grupului micilor agrarieni care s'au abținut.

După ziarul *Pester Lloyd*, partizanii restaurării lui Carol de Habsburg ar constitui o majoritate de 32 voturi.

## Știrile zilei

**Știre personală.** I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* s'a întors Miercuri la reședința sa, venind dela înmormântarea mult regretatului său părinte Vasile Bălan, fost paroh al Blașfalăului de sus.

**Dreptul de a fi ales.** Din București se anunță: Comisiunea camerei deputaților, pentru cercetarea proiectului de lege electorală, a introdus în acest proiect dreptul preoților și învățătorilor de a fi aleși în parlament.

**Conferințele** începute sub egida Asociațiunii, se continuă în sala prefecturii județene din Sibiu. Sâmbătă în 12 l. c., la ora 4 d. a., va face citiri dl Horia P. Petrescu din lucrările sale. Duminecă în 13 l. c., la ora 5 d. a. ține o conferință dl căpitan Năsturaș despre războiul nostru național. Intrare: 4 Lei locul I, 2 Lei locul II. Tinerimea școlară gratuit.

**Grațița maramurașană.** Din București se anunță, că o nouă comisiune va fi trimisă la Maramuraș pentru a stabili definitiv grațița Maramurașului.

**Universitatea săsească.** În ședința senatului din 5 l. c. s'a votat, cu 72 voturi contra 2, proiectul de lege privitor la alegerea reprezentanței Universității săsești. Articolul unic este următorul: Art. de lege ungară XII din 1906 se scoate din vigoare. Reprezentanța Universității săsești se va compune și alege în conformitate cu legea ungară XII din 1876 și cu observarea legii electorale în vigoare.

**Constatare.** Am anunțat înapoierea în țară a dlui N. Iorga. Între constatările făcute de profesor și istoric român la Paris, aflăm în ziare bucureștene și următoarea: Dl Iorga constată cu durere ca studenții români la Paris petrec în loc să studieze: din vreo 1300 înscriși nu asistă regulat la cursuri decât cel mult treizeci.

**În stare de sălbatic.** Japonezii au aflat, într'un colț păduros al țării lor, în preajma râului Sanda, un neam de oameni cari nu cunosc limba japoneză. Trăiesc în stare de sălbătăcie, se hrănesc din vânatul cu arc și nu cunosc ce este vestmântul.

**Preoții văduvi.** Aflăm, că îndată după sfintele Paști din anul acesta se va convoca, din partea comitetului central al preoților ort. văduvi, un congres la București în chestiunea recăsătoririi preoților văduviți.

**Bursă în Cluj.** Cercurile financiare, comerciale și industriale din ținuturile alipite transilvănene au prezentat zilele acestea un memoriu dlui ministru al industriei și comerțului, ca să admită înființarea unei *burse de efecte și mărfuri* cu sediul în Cluj. În comitetul de pregătire a lucrărilor pentru înființarea acestei instituții se află ca președinte dl Dominic Rațiu, ca secretar dl N. Căciulă.

**Cinema Apollo, Sibiu, Piața Herman.** În 13 și 14 Februar: Rita Clermont. Începutul la ora 6 $\frac{1}{2}$  și 8 $\frac{1}{2}$ , seara.

**Revista Învățătorul** din 1 Februar, nrul 3, cuprinde: articole de A. Pora, N. Bembea, Memoriu în chestiunea școlilor normale, versuri de poetul bănățean G. B., Monografia școlii din Telciu de A. Rușu. — Revista apare de două ori pe lună. Abonamentul pentru învățători 50 Lei pe an. Administrația: Cluj, str. Avram Iancu Nr. 62.

**Centenarul lui Tudor Vladimirescu.** Comitetul de organizare a sărbătorilor ce se țin la București aduce la cunoștință: Sărbătorile în amintirea lui Tudor Vladimirescu se țin dela *14 până la 22 Martie n. 1921*. Delegațiunile vor trebui să fie în București în 13 Martie.

**Despre duel.** Citim în *Universul*: Dl M. Negru, vorbind despre duel, zice că «duelul este instituție direct creștină». Nu este așa. Duelul e instituție creată de creștini, dar *nu-l creștină*. Tot așa închizițiunea a fost practică de creștini, dar *n'a fost creștină*. Instituția sau întocmirea creștină își poate avea temelia adevărată numai în cuvintele pronunțate de Hristos, hădăit, bătut, scuipat și răstignit pe cruce, pronunțate cu ochi ridicați la cer: «Eartă le lor, Doamne, că nu știu ce faci!» Așa a vorbit Hristos.

**Anticipare.** Unul dintre cotidienele Clujului publică în nrul său de Marți, 8 Februarie, următoarea știre primită — cum spune — dela corespondentul său permanent din Sibiu: «Joi, în 3 Februarie a avut loc (!) în sala Unicum o reprezentare a maestrului Ciorobea cu muzică și teatru ... A plăcut foarte mult *Barbu Lăutarul* cântecul (?) lui Alexandri». — Reprezentația lui Ciorobea adevărată că putea să găsească loc destul în sala mărișoară dela Unicum, în seara de 3 Februar; chiar și Barbu Lăutarul, piesa lui Alecsandri, ar fi «plăcut foarte mult», — însă din întâmplare toată reprezentația maestrului Ciorobea, se ține (loc va avea probabil de ajuns!) abea astăzi, în 11 Februarie, dacă nu va interveni nouă piedecă.

**Reuniunea sodalilor români din Sibiu** invită la *Concertul* împreună cu recitari și joc, ce se va aranja în sala mare dela «Unicum» Sâmbătă la 12 Februar nou 1921. Dirigent: dl Ioan Stanciu. Începutul la 8 ore seara. Biletele se află la Librăria arhidiecezană și în seara concertului la cassă. Plătiri peste taxe se primesc cu mulțumită și se vor chita în ziare. Prețul de intrare: Locul I: 20 Lei. Locul II: 15 Lei. Loc de stat 10 Lei. Locurile din balcon: rândul I: 20 Lei, rândurile următoare: 15 Lei. Plus darea de lux. Insemne pentru dansatori: 3 Lei, iar pentru aceia cari participă numai la dans: 15 Lei. **Programa:** Imnul regal, cântat de corul mixt al Reuniunii. Într'un crâng, cor mixt de Gaugler. Cântec, cor mixt de I. Mateiu. Te-aștept, romanță de A. Pora, și Cântecul Ilenei de T. Brediceanu, soluri de sopran, cântate de d-na Stanciu, cu acompaniament de pian. Creangă ruptă, cor mixt de I. Vidu. Barcarola de Ivela, și un mic potpuriu, executare de orchestra compusă din meseriași și elevi dela Liceul «Gheorghe Lazăr». Imnul Sonată, de Beethoven, și Bordeiașul, de N. Nicorescu, coruri bărbătești. Curcanii, anecdotă de T. Speranță, recitată de dl D. Axente. Pescarul, cor mixt, de D. G. Kiriac. Măestri și plugari, cor mixt cu acompaniament de pian, muzica de Augustin Bena, dedicată «Părintelui meseriașilor români Victor Tordășianu». După concert dans.

**Producțiune teatrală în Sibiu.** Comitetul parohial ort. român din Strada Lungă, Sibiu, aranjază, întru amintirea eroului *Tudor Vladimirescu* cu concursul școlărilor din cl. I și II primară, o producțiune teatrală împreună cu dans Marți în 2/15 Februar 1921, («Întâmpinarea Domnului») în sala cea mare dela Unicum. Începutul la ora 7 seara precis. Prețul de intrare: Loc I Lei 20 de persoană, Loc II Lei 15 de persoană, Loc III Lei 10 de persoană, Loge pentru 4 persoane Lei 60, Loc de stat Lei 5 de persoană. Venitul curat e destinat pentru Cantina Școlară a școlii confesionale din strada Lungă, Sibiu. Plătirile peste taxe se chitează pe cale ziaristică. **Programa:** Imnul Regal, cor de copii. Conferință despre Tudor Vladimirescu. Visul lui Tudor, dialog. Cântecul lui Tudor, terțet. Recruti, act unic. Rugămintea din urmă, de G. Coșbuc. Doamna Stanca, de I. Nenifescu, recitare. Nunta lui Pârjol, glumă dela sate de I. Vulcan.



## Despre conștiință

— Predică —

(NS.) Evanghelia Mântuitorului însemnează vestea bună despre mântuirea neamului omnesc. Din ea transpiră cea mai largă *dragoste, pace și bunăînțelegere* între oameni. Aceste trei virtuți au stăpânit pe creștinii dintâi și în scurt timp «creștinismul se văzu în toată lumea». Creștinismul a intrat în lume nu cu forța bratelor sau cu arma, ca de ex. învățătura lui Mohamed; Isus Hristos n'a purtat nici o armă, iar apostolii săi în luptă contra dușmanilor, iudei și păgâni, nu se foloseau de alte arme, decât de cele sufletești.

Cuvântul lui Dzeu le era spada, dreptatea deplină platoșă, credința nestrămutată în dzeirea Mântuitorului, — scutul, și nădejdea în fericirea veșnică le era coiful lor.

Pacea, acest cuvânt dzeesc, trece ca un fir roșu prin întreaga istorie a vieții Mântuitorului. Deja la nașterea sa, în Vifleemul Iudeii, cerurile cerești intonară: *Mărire întru cel de sus lui Dzeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire*.

Oare nu este bătător la ochi, că vestitorii cerești nu au adus dulcele dar ceresc al păcii tuturor oamenilor, ci numai acelora, cari au inimă bună și suflet curat, căci sf. scriptură spune, că păcătosul nici când nu are pace sufletească, ci numai cel temător de Dzeu, omul virtuos și drept.

Și acea pace, ce este altceva, decât fructul unei conștiințe bune.

Să vedem care sânt roadele binecuvântate ale conștiinței bune și ce chinuri produce omului o conștiință rea.

Isus Hristos seamănă biserica cu o grădină, ai cărei pomi sânt credincioșii. O comparație cât se poate de nimerită, căci între pom și om, ochiul ager într'adevăr poate observa o mare asemănare: pomul își ramifică rădăcinile în pământ de unde își trage nutremântul; omul după trup e făcut din pământ, e legat de pământ și își câștigă nutremântul tot din pământ. După cum pomul cu trunchiul și cu coroana tinde spre cer, așa și omul cu înuta sa dreaptă și cu fața sa privește în sus, la cer spre Dzeu, de unde sufletul său așteaptă lumina credinței, căldura și roua darului ceresc.

Grădinarul își cultivă pomii, să-i aducă fructe gustoase, tot așa și sufletul creștinului e cultivat de grădinarul ceresc, de Isus, ca să aducă fructele iubirii către Dzeu și de aproapele.

Prin ce se deosebește pomul de suflet? Rodind pomul bine, fructe dulci și gustoase, grădinarul le culege spre mulțumirea sa. Dacă însă sufletul unui om drept e împodobit cu fructele faptelor bune, grădinarul ceresc nu va lua nimic, ci sufletul nobil însuși se va bucura de fructul său. Această bucurie sufletească a omului prețuiește mai mult ca toate comorile lumii. Această pace internă e binecuvântarea unei *conștiințe bune*, — care avem s'o cercetăm mai de aproape.

Inchipuți vă un lac de munte. De obicei e foarte adânc și cu toate aceste atât de străvăzător că ai putea număra pietrele de pe fundul lui. Soarele, regele zilei, aruncă raze luminoase asupra apei limpezi ca cristalul. În întreaga natură domnește liniște adâncă. Dar, eată că deodată pe orizont se ridică nori negri, soarele se ascunde, și în depărtare se aude durdulitul tunetului. Vântul turbat răstoarnă din rădăcină pomi uriași, un sgomot asurzitor cuprinde întreaga natură.

Toată suflarea este agitată, pasărea în aer, căprioara în pădure, greerușul în câmp și omul în colba sa.

Toți tremură de frică, orbiți de lumina fulgerului și îngrozii de uraganul ce urlă. La cul singur rămâne nemișcat la furia el mentelor naturii. Căci el este înconjurat de păreți puternici de stâncă, de care furtuna se înfrânge.

Aceasta este icoana sufletului înarmat cu o conștiință bună. Bogat în simțăminte laudabile și plin de străduințe nobile este sufletul unui om drept; cu toate acestea atât de clar și de limpede că-l poți privi până în cele mai ascunse ale sale.

Nu este întunecat de fățarnicie. Ce are în inimă, are pe buze. Stâncile unei credințe tari în Dzeu, îi formează scutul puternic. Ochiul lui Dzeu privește cu mulțumire la un

astel de suflet, harul dzeesc îl luminează, îl încălzește și-l întărește cu razele sale.

Dar nici omul drept nu e scutit de anumite furtuni, după cum zice ap. neamurilor: «Toți cari voesc să trăiască cu temere de Dzeu în Isus Hristos urmăriți vor fi». (II Tim. 3. 12) Cu toate acestea el are un scut puternic, conștiința bună, care-i ajută să supoarte uneltirile dușmane.

Dacă oamenii răi li aruncă batjocură, nedreptate și clevetiri, ori dacă li apasă griji grele lipsă și boală, conștiința bună li procură bucurie nespūsă, că uitând toate necazurile, potolindu-i lacrimile în ochi, li face să privească vesel în lume. Dacă își perde toată averea, nu se vaetă, ca cei-ce trăesc numai pentru pân-tece, ci cu resigațiune zice: «Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat».

Omul cu conștiință bună primește cu mulțumire tot ce vine dela Dzeu, sănătate, boală avere, sărăcie, bucurie, întristare, moarte și viață.

O singură grijă are: de a câștiga pe Hristos și de a-și mântui sufletul nemuritor. De oare-ca el știe, că «sufletele dreptilor sânt în mâna lui Dzeu și chinurile morții nu le ating» omul cu conștiință bună nu se teme de atacul nelegiuitorilor, ci zice: «Dacă Dzeu este cu noi, cine ne stă împotriva? Cine ne va despărți de iubirea lui Hristos? Suferință, stămtorare sau urmărire, foamete, primejdie ori spada? Căci sânt întredințat, că nici moarte, nici viață, nici îngeri, nici stăpâniri, nici ce este, nici ce va fi... nici vre-o altfel de făptură, nu va putea să ne despartă, de iubirea lui Dzeu, ce este în Hristos Isus, Domnul nostru!» (Rom. 8, 31. 38—39).

Stântul Ioan Gură de aur, aflând, că dușmani săi Arieni pândesc să-l omoare, scrisse prietenului său Chiriacus: Când mi s'a adus la cunoștință că trebuie să fu exilat din oraș, mi-am zis: «Să mă alunge dușmanii, eu sânt liniștit, căci pământul lui Dzeu e pretutindeni.»

Profetul Isaia a avut o asemenea moarte. «De mă vor arunca în mare, mă voi gândi la profetul Iona; de mă vor da fiarălor să batice, mă mângâi, că și Daniil a fost aruncat în groapa leilor; de mi vor tăia capul, am un soț de suferință pe înainte Mergătorul Domnului; de-mi vor lua averea toată voi zice: «gol am venit pe pământ, gol mă voi reîntoarce.»

Eată binecuvântările unei conștiințe bune: Un suflet senin și mulțumit, libertate morală și curaj nestrămutat în toate împrejurările vieții!

Cu totul altcum se prezintă omul, la al cărui arbore de viață roade vermele conștiinței rele. Conștiința rea te face laș și fricos. Pe hoț îl înspăimântă or ce sgomot nevinovat, pe ucigaș—umbra proprie, pe cel leneș darea de seamă înainte superiorilor.

În lumea veche era credința într'o răsplată dreaptă și oamenii se temeau de răsunarea zeilor. Evanghelia ne vorbește cu multă serioșitate de un foc nestâns și de un vermes rozător ce nu moare, ear experiența de sute de ani spune omului să se ferească de mușcătura de viperă a conștiinței rele. Nimic în lume nu este atât de stricăcios ca păcatul, căci răpește omului puterea și curajul, dejosindu-l la treapta de sclav. Nu numai atât, dar conștiința rea răpește păcătosului or ce bucurie. Ori unde s'ar afla, în societăți ori cât de vesele, ordeauna i se va întâmpla ca regelui Valtazar. Acesta adevă dădu o cină mare în onoarea pri-cipilor săi. Când se ameți, porunci să-i aducă vasele sfinte de aur și argint, ca să bea din ele. Tatăl său, Nabuhodonosor, luase din biserica din Ierusalim vasele acestea. La fapta sa neagiută, eată că pe paretii sălii apărură degetele unei mâni, ce scria «*Mane, tekel, tares.*» Fata regelui se desfigură și genunchii li tremurau. Din toți înțelepții, numai profetul Daniil descifră scrisoarea.

*Mane*: «Dzeu a numărat zilele împărăției tale care se va nimici.»

*Tekel*: Ai fost cumpănit și ai fost aflat prea ușor.

*Fares*: Împărăția ta se va împărți între mezi și perși.

Așa se va întâmpla și păcătosului care nu se căiește. Când crede, că viața li e mai dulce având din belșug de toate, conștiința rea li zice: Zilele tale sânt numărate, în or ce clipă stăpânul vieții și al morții te poate chema, — și ce va fi atunci? Faptele tale vor fi cumpănite în cumpăna dreptății divine și vor fi prea ușoare; câtă vreme averea ta o vor împărți alții, bietul tău suflet va ajunge în locul de pierzare, unde-i plângere și scrășnirea dinților.

Fraților! da-ă voiți să vă faceți părtași de fericirea veșnică, feriți-vă de păcat, luați coiful mântuirii și sabia Duhului, care e cuvântul lui Dumnezeu. *Amin.*

Nr. 14/1921

(11) 1—3

## Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala primară confesională ort. rom. din comuna **Feleag**, protopresbiteratul tractului Sighișoara, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele legale, — întregite de stat.

Cererile să se înainteze, în termenul indicat, instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopopesc, cu îndatorirea ca concurenții să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 21 Ianuarie 1921.

Oficiul protopresbiterat ort.-rom. al tractului Sighișoara, în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

**Dimitrie Moldovan**  
protopop.

Nr. 2/1921

(12) 1—3

## Concurs

Pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a **Feleag** cu filia **Sidriaș**, protopresbiteratul tractului Sighișoara se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român.»

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul arătat, ear concurenții cu prealabila încuviințare a subscrisului se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Sighișoara, 11/24 Ianuarie 1921.

Oficiul portopresbiterat ort.-rom. al tractului Sighișoara în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

**Dim'trie Moldovan**  
protopop.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

**Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII**

de

**Silviu Dragomir,**

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

**Prețul 20 Lei.**

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană**

**Calendarul arhidiecezan pe an. 1921**

PREȚUL: cu Șematism 10 Lei, — fără Șematism 8 Lei. — Plus porto postal 2 Lei